

Олімпійська
Академія
України

Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення

Другий регіональний
науково-методичний семінар
22-23 грудня 2017 року

ЗМІСТ

БЕРЕЖАНСЬКИЙ О.О. ¹ , БОЖИК М.В. ¹ , БАНАХ В.І. ¹ , КАЗМІРУК А.В. ² ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ НА КРЕМЕНЕЧЧИНІ	7
БОДНАР Я.Б. ФУТБОЛЬНІ ТУРНІРИ НА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ (1908-2004 РР.) ТА ЗДОБУТКИ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ГРАВЦІВ	9
БОДНАР Я.Б. ГУМАНІЗМ ТА МИР – ГОЛОВНІ ІДЕЇ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ	12
ЛЕВЧУК В.А., ВЕРЦІМАГА А.В. ІСТОРІЯ, СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ФУТБОЛУ В ГАЛИЧИНІ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)	14
ВИННИЧУК О.Т. ГЕНЕЗА ВІДНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЗМУ	18
ВЛАСЮК Р. А. РОЗВИТОК ГІМНАСТИКИ НА ТЕРНОПІЛЛІ КІНЦЯ ХХ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	22
ГАХ Р.В. ПЕДАГОГІЧНА ЦІННІСТЬ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	26
ГРАБИК Н.М., СМІК Н. ЗАРОДЖЕННЯ І РОЗВИТОК СНОУБОРДИНГУ	28
ГУМЕНЮК С.В. ПЕДАГОГІЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	32
ЄДНАК В.Д. ОЛІМПІЙСЬКІ ГОРИЗОНТИ ВІРИ ЗОЗУЛІ	36
ЄДНАК В.Д. ¹ , ЯКОВІВ В.І. ² ВКЛЮЧЕННЯ ЖІНОК В ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ	39
ІВАСЬКІВ С.М., ВАСІРУК М.С. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОЛІМПІЗМУ У ФОРМУВАННІ ОСВІТНІХ ЦІННОСТЕЙ СПОРТСМЕНІВ	43
ІГНАТЕНКО В.М., ПАНАСЮК І.В. ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ НОК УКРАЇНИ - ДІЯЛЬНІСТЬ СПРЯМОВАНА НА РОЗВИТОК	47
КІЙКО В.І., БІТКІВСЬКА Л.І., КУШНІР І.С. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ЗАРОДЖЕННЯ ЧЕРЛІДІНГУ В УКРАЇНІ	50
КЛАПАЧ О. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ КООПЕРАТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	54
КЛАПОУЩАК І.Д. ТРАВЕРТИНОВІ СКЕЛІ СЕРЕДНЬОГО ПОДНІСТРОВ'Я ЯК ОБ'ЄКТИ ПРИРОДНОЇ СПАДЩИНИ ТА РЕСУРСИ ГЕОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	58
ВАНТУХ В.П., КРУГЛЯК О.Я., РОНДЯК Л.М. ІНТЕГРАЦІЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ	63
КУЗЬ Ю.С. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ОСНОВІ ОЛІМПІЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ	67
ЛАВРІН Г.З. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ	71
ЛАДИКА П.І. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА ЯК ПЕРЕДУМОВА СПОРТИВНО-ГУМАННОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	76
ЛЯХ-ПОРОДЬКО О.О., КРАВЧУК В. О., РЕЗНІКОВ А. С. ВИКУП «УКРАЇНСЬКОГО ГОРОДУ» (ПЛОЩІ «СОКОЛА-БАТЬКА») УКРАЇНСЬКОЮ ДІАСПОРОЮ США	80
МАЛЯР Н.С., МАЛЯР Е.І., ДУДА Б.П. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ РЕГБІ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	85
МЕХОНОШИН С. О. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ	88
МОСІЙЧУК Л.В. ПОШИРЕННЯ ІДЕЙ ОЛІМПІЗМУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ШКОЛЯРІВ ТА СТУДЕНТІВ	93
НАУМЧУК В. І. ВИКОРИСТАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР В ОЛІМПІЙСЬКІЙ ОСВІТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	97
ОГІРКО І. В. ¹ , ОГІРКО О. І. ² ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ РУСІ	100
ОГНИСТА К.М. СПОРТИВНЕ ВИХОВАННЯ – ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	104
ОГНИСТИЙ А.В. ЗАХОДИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ (ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ)	107

ОСПІ Н.Б. ОБІЗНАНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ, ЩОДО ОЛІМПІЙСЬКИХ ІДЕАЛІВ.....	113
ПАВЛЮК Є.О., ПАВЛЮК А.Є. ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ США.....	116
ПЕТРИЦА П.М. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТА-ПЕДАГОГА.....	121
ТУРАНОВ Ю. О., РАК В. І., ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЙБУТНІМИ ФІХІВЦЯМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	125
РИМИК В.Р. ¹ , РИМИК Р.В. ² , МАЛАНЮК Л.Б. ³ КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ДІТЕЙ ДЛЯ ЗАНЯТЬ ЛЕГКОЮ АТЛЕТИКОЮ.....	129
МОСКАЛИК Н.В. ¹ , МАЛАНЮК Л.Б. ² , РИМИК Р.В. ³ АДАПТАЦІЯ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ ДО ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ЦИКЛІЧНОГО ХАРАКТЕРУ.....	134
САПРУН С.Т. ¹ , САЛУК І.А. ² ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА» В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	140
СЕРЕДА І.О. ВТІЛЕННЯ ВАЖЛИВИХ ТЕНДЕНЦІЙ ОЛІМПІЗМУ В ПРОЦЕС ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТНПУ ІМ. В.ГНАТЮКА...	145
СТЕРАНКО А. OLYMPIC EDUCATION AND ITS PLACE IN PHYSICAL EDUCATION OF GREAT BRITAIN.....	149
ШАНДРИГОСЬ Г.А., ШАНДРИГОСЬ В.І. ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА ЯК КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	151
ШАНДРИГОСЬ В.І. РОЛЬ І МІСЦЕ СПОРТИВНОЇ БОРОТЬБИ В ПРОГРАМАХ ДРЕВНІХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР.....	155

Сапрун С.Т.¹, Салук І.А.²

ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА» В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

*1 Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

2 Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя

***Анотація.** У публікації проаналізовано проблематику сучасної системи освіти та актуальність застосування принципів та ідей олімпізму у навчально-виховному процесі молоді. Виявлено ключові напрямки популяризації олімпійської освіти серед студентів. Детально описана програма інтеграції навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» в процес підготовки студентів факультетів фізичного виховання педагогічних ВНЗ України.*

***Annotation.** The publication analyzes the problems of the modern educational system and the relevance of the principles and ideas of Olympics in the educational process of youth. The key directions of popularization of the Olympic education among the students are revealed. The program of integration of the educational discipline "Olympic education" in the process of preparation of students of physical education faculties of pedagogical higher educational institutions of Ukraine is described in detail.*

Актуальність. На сьогоднішній день Україна є одним із світових лідерів у впровадженні олімпійської освіти серед різних верств населення. В країні існує ґрунтовна система організації наукових досліджень у сфері олімпійської освіти. Детально вивчено історичні аспекти розвитку олімпійського руху, становлення системи олімпійської освіти, історичні аспекти створення та діяльності НОК України, впровадження олімпійської освіти в роботу загальноосвітніх закладів (молодшого, середнього та старшого віку школярі), у підготовці фахівців фізичного виховання і спорту в спеціалізованих вузах (Національний університет фізичного виховання і спорту, Львівський державний університет фізичної культури, Харківська державна академія фізичної культури, Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту)[10]. Мають місце наукові роботи в яких розкриті різні аспекти підготовки фахівців галузі фізичного виховання і спорту: актуальні проблеми підготовки вчителя фізичної культури; інноваційні технології в процесі підготовки вчителя фізичної культури; підготовка майбутнього вчителя до позаурочної, позашкільної та позакласної діяльності; професійно-прикладна підготовка вчителя фізичної культури[1, 4-6]. При цьому, питання впровадження олімпійської освіти в процес підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту у вищих педагогічних навчальних закладах України є актуальним та малодослідженим (А.О. Боднар, 2016; М.М. Булатова, 2015; Dikaia Chatziefstathiou, 2014; N. Muller, 2014; Saulis Sukys, 2014; Daiva Majauskiene, 2014)[2-9].

Олімпійська освіта стрімко набуває популярності як сфера науково-методичних досліджень та як окрема навчальна дисципліна для студентів та учнів [11, 16, 17]. Умови сьогодення, соціально-економічні фактори, урбанізація суспільства та низка інших негативних чинників повинні сприяти пошуку саме оптимальних освітніх та виховних засобів для формування належного світогляду майбутнього та підростаючого покоління[3, 7, 12-15].

Протягом 2017 року в навчальний план підготовки магістрів (денна та заочна форма навчання) факультету фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка включено в перелік вибіркових дисциплін саме «Олімпійську освіту» (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл годин з навчальної дисципліни «Олімпійська освіта»

<i>Кількість годин</i>	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
Загальний обсяг годин	90	90
Всього аудиторних годин	30	6
Лекції	10	4
Практичні заняття	20	2
Самостійна робота	60	84

Навчальний предмет «Олімпійська освіта» – це цілісна система знань в області теорії і методики підготовки спортсменів та фізичного виховання підростаючого покоління в спорті, яка на сьогоднішній день отримала всебічне і цілісне оформлення як самостійна навчальна і наукова дисципліна.

Метою викладання навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» є сформуванню у студента систему знань та цінностей в галузі олімпійського руху, олімпійського виховання та освіти.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» є:

- формування у студентів олімпійської освіченості;
- оволодіння ключовими ідеями і цінностями олімпізму сучасності;
- розвиток вмінь та навичок популяризації та впровадження олімпійської освіти серед школярів та студентів;
- спонування молоді до здорового способу життя, самостійної та активної спортивної діяльності.

Після проходження курсу студенти повинні оволодіти належними знаннями та вміннями для складання програм з олімпійської освіти для дітей та студентів різного віку; практично організувати теоретичні та практичні заняття на основі ідеалів та цінностей олімпізму; проводити заходи різноманітних форм для поширення та популяризації олімпійських ідей серед молоді.

Для забезпечення навчального процесу з підготовки магістрів була розроблена навчальна та робоча програма для ефективного впровадження дисципліни «Олімпійська освіта» (табл. 2).

Таблиця 2

Структура навчальної дисципліни «Олімпійська освіта»

одул ь 1	М 1 ТЕО РЕТ	Тема 1. Передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти
-------------	-------------------	--

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Витоки олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти і виховання дітей і молоді 2. Формування системи олімпійської освіти у світлі діяльності міжнародних організацій <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Міжнародний олімпійський комітет 2.2. Міжнародна олімпійська академія 2.3. Національні олімпійські академії 2.4. Олімпійський музей 2.5. Міжнародні і національні центри олімпійських досліджень і освіти
		<p>Тема 2. Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, завдання і функції олімпійської освіти 2. Організація впровадження олімпійської освіти у зарубіжних країнах 3. Впровадження олімпійської освіти у пострадянських країнах 4. Впровадження олімпійської освіти у країнах, що були організаторами Олімпійських ігор 5. Класифікація моделей і програм олімпійської освіти
		<p>Тема 3. Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційно-педагогічні умови інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів 2. Пріоритетні напрями розвитку національної освіти 3. Напрями розвитку олімпійської освіти в Україні
	ЗМ 2 ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ СЬОГОДЕННЯ	<p>Тема 4. Проблеми розвитку олімпійського руху сучасності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні проблеми розвитку олімпійського руху 2. Проблеми світової глобалізації та її вплив на олімпійський рух 3. Проблеми довкілля та екологічна безпека Олімпійських ігор 4. Екологічні акції, як засіб боротьби за чисте довкілля
		<p>Тема 5. Допінг та олімпійська освіта</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми вживання допінгу в олімпійській історії 2. Згубна дія допінгу на організм людини та його види 3. Олімпійська освіта, як засіб боротьби з

		вживанням допінгу
		Тема 6. Політика та комерціалізація в олімпійському спорті 1. Міжнародна політика та олімпійський рух 2. Олімпійські ігри як спосіб політичного діалогу 3. Комерціалізація в олімпійському і професійному спорті 4. Мета та вплив комерціалізації на олімпійський рух
Модуль 2 Самостійна робота	Тема 1. Формування державної політики щодо популяризації ідей олімпізму в Україні	
	Тема 2. Шляхитаформиреалізації«Олімпійськоїосвіти»узагальноосвітнійшколі	

Структура навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» передбачає два модулі: самостійна та аудиторна робота, два змістових модулі (6 тем) з вивченням теоретичних, організаційних та методичних засад олімпійської освіти, проблематики розвитку олімпійського руху.

Висновок. Розробка та впровадження навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» в навчальний процес підготовки студентів факультетів фізичного виховання педагогічних ВНЗ України є актуальною темою наукових досліджень, що продиктовано популяризацією олімпійського руху в світі та його основоположних принципів. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у деталізації та розширенні тематики лекційних, семінарських та практичних занять для студентів ВНЗ.

Список літератури:

1. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. – К.: Олімпійська література, 2009. – 400 с.: іл.
2. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб./ В. М. Єрмолова. – К., 2011. – 335 с.
3. Куроченко І.О. Організація олімпійського руху. – Бровари: АНФ ГРУП, 2012. – 276 с.
4. Олійник Ю.О. Курс лекцій „Олімпійський рух та основи олімпійських знань” / Ю.О. Олійник. – Івано-Франківськ, 2010. – 117 с.
5. Олімпійська освіта : метод. рек. / за ред. М. М. Булатової. — К.: Знання, 2002. — 38 с.
6. Олімпійська хартія / МОК. – К.: Олімпійська література, 1999. – 96 с.
7. Георгиадис К. Теоретические основы олимпийского образования / Костас Георгиадис // Наука в олимпийском спорте. – 2007. – № 2. – С. 13–16.
8. Дивинская Е.В. Олимпийское образование будущих специалистов физической культуры и спорта на основе личностноориентированного подхода: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Дивинская Елена Викторовна. – Волгоград, 2003. – 181 с.
8. Касьяненко О. Шляхи практичної реалізації олімпійської освіти / О. Касьяненко // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури і спорту. – Л., 2008. – Вип. 12, т. 1. – С. 146-149.
9. Кашкарев А.Ю. Идеи и практика олимпизма в современной культуре: дис. ... канд. культурологических наук: 24.00.01 / Кашкарев Алексей Юрьевич. - Кемерово, 2009. - 173 с.: ил.

10. Матвеев С. Олимпийское образование: проблемы и перспективы научных исследований / С. Матвеев, Л. Радченко // Вісник Запорізького нац. ун-ту: [зб. наук.пр.]. Серія: Фізичне виховання та спорт. – Запоріжжя, 2010. – №1(3). – С. 165-169.
11. Огнистий А.В. Місце олімпійської освіти у процесі підготовки вчителів-предметників / А.В. Огнистий // Шляхи удосконалення навчального процесу в контексті інноваційних змін у системі вищої освіти: матеріали регіонального наук.-практ. семінару, 25-26 травня 2011 р. / [за заг. ред. Г. В. Терещука]. – Тернопіль, 2011. – С. 161-163.
12. Поликарпова Г.М. Олимпийское образование и воспитание как предмет педагогического исследования: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Г.М. Поликарпова. - Великий Новгород, 2003. – 414 с.
13. International Fair Play Committee. Режим доступу: <http://www.fairplayinternational.org>
14. Internatinal Olympic academy. Режим доступу: <http://www.ioa.org.gr>